tate. Cum etiã ad huius ſacramẽti ſumptionez diſpoſueris te: debes te in memoria paſſionis dominice diligentius exercere. Inter ꝑdictos autem duos affectus/timoris ſcilicet et amoris fluctuat mens et exercitiũ deuotorum: et aliqui quidem magis ad eius ſumptionẽ ardenti deſiderio anhelant ⁊ frequẽtius accedũt. Alij timore et reuerentia hui⁹ ſacramẽti territi attendentes ſacramenti dignitatem et ꝓpriam vilitatem periculũq; indigne ſumentiũ/magis ſe retrahunt/et pre formidine ab eius ſũptione ſe cupiunt elongari. Uerum vterq; effectus recõmendãdus eſt: et interdum ex deſiderio accedere: interdum ex reuerentia dimittere laudabile eſt ꝓ loco et tẽpore opportunis. Et ſecũdũ Auguſtinũ: vniuſcuiuſq; cõſcientie relinquendum eſt quod faciẽdũ videtur. Unum tamen omnibus indubitanter ſecurũ eſt: vt ſcilicet nec ex reuerentia deſiderium et ſpem excludamus: nec rurſum ex ſpe et deſiderio relinquamus reuerentiam et timorem: ſed inter vtrumq; affectũ medij fluctuemus: aliquãdo plus de vno habentes: aliquãdo plus de alio. Ait enĩ beatus Gregori⁹: Nihil enĩ nob ſecurius q̃ ſub ſpe ſemꝑ timere. Affect⁹ tñ amor abſolute loq̃ndo excellit. Sʒ qd abſolute eſt meli⁹ ĩ caſu fit/⁊ eſt mult ꝑiculoſi⁹ magiſq; timẽdũ.

De paſſiõe dñica ⁊ d trib⁹ ĩ quib⁹ hõ debet ſe exercere circa paſſiõz xpi. Ca. xxxij

Uadã ad mõtez mirrhe. Et tu hõ deuote ſi montẽ mirrhe. id ẽ amaritudinẽ penitẽtie ꝑ carnis mortificationẽ vis arripe/ atq; ꝑ timorez et ſpem ad

mōtē et aſcenſionē puritatis vis aſcendere: nihil tibi vtilius ꝙ̄ vt nōnūꝙ̄ mirrham primā de morte ſaluator᷑ tui ſtudeas colligere. Inde enī tibi mirrha amara timoris ꝓſeruās a putrefactione vitioſe delectationis/ dū vides dn̄m tuū aſcendiſſe mōtē mirrhe. id ē mōtē caluarie vl̄ magnitudinē pene ꝓpter pctā tua ſuſtinuiſſe. Inde tibi nōnūꝙ̄ econtra ſpes et deuotio et vnguēta ꝑcioſiſſima timoris amoris gratitudinis cōpaſſionis et hmōi emanabūt. Igit᷑ vt te labor n̄ terreat/ amaritudo n̄ deiiciat/ ſpes trahat: deuotio alliciat: gratitudo amor et cōpunctio cogant aſcendere montē puritatis/ prius vade ſpeculando ad xp̄m q̄ n̄ incōgrue pōt dici mōs mirrhe ꝓpt᷑ amaritudinē paſſiōis acerrime. Debes aūt primo ad ipſū ire: deuote paſſionē ſuā velut mirrhā primā viuacit᷑ colligendo et cordi tuo īprimēdo. Et hoc fit dū xp̄i paſſionē circūſpecte moroſe et deuote ruminas diligenter ad lr̄am ſeu ſc̄m ſenſū verborū ſpeculādo. Scd̄o debes ad xp̄i paſſionē tāꝙ̄ mirrhā ire et īde aliqua ad tuā vtilitatē trahere/ ſiue medicinā contra vulnera paſſionū/ ſiue exēpla virtutū. Tertio debes ad ip̄m ire et ex illa mirrha prima mētē tuā ad deuotionē pungere et amorē inflāmare et teip̄m ꝓmptū efficere ad oīm tolerātiā tribulationū. Ut autē xp̄i paſſionē ad lr̄am deuote relegere valeas et circūſpecte dirigere/ ſcire debes ꝙ talis meditatio paſſionis dn̄ice ſimpliciter ad litteram. id eſt ſimpliciter facta et geſta et penalitates chriſti in paſſione conſiderare: maxime inducit compaſſionem et deuotionē ad chriſtum ex cōpaſſione. Ut aūt melius cō paſ-

ſionē et deuotiōez ex hm̄oi meditatione elicias: de-
bes ſūmope hoc qd̄ prius dictū eſt attēdere vt ſem-
per xp̄m quo lucidi⁹ poteris vnam pſonā concipias
quē deū et hominē eſſe et fuiſſe nō dubites. Cū igit
legis xp̄m talem penā ſuſtinuiſſe/ vel ſic et ſic reſpon
diſſe vel tacuiſſe: cogita ſemp et in cōceptu ſic forma
vt nomen Jeſus tibi deū et hominez repſentet: ⁊ ſic
xp̄m deuotius et maiori reuerentia aſpicis multoqꝫ
amplius compatieris. Si enī hūano affectu bruto
animali cōpateris intēſe afflicto: quātomagis cōpa
tereris xp̄o ſi eū n̄ ſolū vt hoiez piiſſimū dulciſſimū
mitiſſimuz/nobiliſſimū/amantiſſimū/gratioſū ⁊ de-
corū in conceptu aſſumeres: verū inſup vt deuz om
nipotentē/metuendū/reuerendū/adorandū creato-
rem et iudicem tuum mentis tue oculis repſentares
¶ Secundo vt xp̄o amplius compatiaris et pena-
litates eius medullitus animam tuam gladio dolo-
ris tranſuerberent: debes xp̄m in q̄uis pena cōſtitu
tum non ſolum reſprcere quaſi exterius ſūmo dolo-
re afflictum: ſed etiaz ſūmopere eum diligentiſſime
interius cernere omni dolore repletuz et abſintheo
vniuerſe amaritudinis inebriatum. Primo igit q̄ti-
ens legis aliq̄z penalitatez vel aliqd̄ opprobriū xp̄o
illatum: non per illud ita accipias xp̄m paſſum ⁊ ſu-
ſtinuiſſe ſicut ſi alius aliquis homo per eandem pe-
nam ſuſtinuiſſet: ſed indicibiliter aliter et ampli⁹ vl-
tra omnem hominem. Cui⁹ cauſas debes ī corde di
ligenter colligere: quoniaz ſunt multum ad compaſ-
ſiōz motiue ⁊ iductiue. ¶ Igitur notum eſt tantuz
preciſe vnumquemqꝫ aliqua pena ſenſibili torqueri

et affligi/ quãtoplus aliquis ſenſuũ illã penã tãq̃ſi
bi incõuenientẽ ſentit. Sed et iterum nõ ẽ dubiũ ſẽ/
ſus alicuius hominis tantoplus et citius penã ſenti
re ⁊ ex eadẽ torqueri: q̃to ſenſus illiꝰ hoĩs fuerint vi
uaciores. Xp̃s aũt natura viuaciſſimꝰ: et cõplexiõiſ
dignitate nobiliſſimꝰ extitit. iõ maximã ſuſtinuit pe
nalitatẽ vltra quẽuis aliũ hoĩem. Uide ergo ſi ẽ ali/
quis dolor ſimilis ſicut dolor eius. Cogita ergo ſi
tibi vel alteri tenero homini intolerabilis eſſꝫ pena/
caput ſpinis ꝑforari: totũ corpus acerrime flagella/
ri ⁊c. quãtomagis Jeſu xp̃o homĩ et deo fuit illa pe
na grauiſſima in natura ſua nobili et delicata. Scdo
xp̃s patiebat̃ tm̃ quãtũ voluit. Nã ſcḿ euãgeliſtam
Jeſus turbauit ſeipm̃ nõ paſſio: ſ ip̃e ſeip̃m. Itẽ ob
latus ẽ/ quia voluit. Sed q: xp̃s paſſionẽ ſuam aſſũ
pſit pro ſatiſfactione originalis criminis/ qd̃ tãtũ fu
it: vt totũ genꝰ hũanũ iuſticia originali ſpoliaret/ et
ipſã naturã inficeret et eterna beatitudine ſpoliaret.
Et itẽ aſſũpſit paſſionẽ et mortẽ vt ip̃e eẽt hoſtia ſuf
ficiens ꝓ oĩbus hoĩbus: et q: dei ꝑfecta ſunt opa: vi
det̃ oĩno q xp̃s aſſũpſit mortẽ amariſſimã. Un̄ Hie
remias. O vos oẽs qui trãſitis ꝑ viã: videte ſi eſt do
lor ſimil̃ ſicut dolor meus. acſi diceret nequaq̃: imo
dicũt doctores q dolor eiꝰ et paſſio fuit adeo a cer/
biſſimus et afflectiuus q excederet dolores omniũ
hominũ quos ab initio ſeculi paſſi ſunt vel paſſuri.
¶ Preterea tertio non modicum auxit xp̃i dolorẽ/
q hanc paſſionem a tali populo ſuſtinuit/ cui tot be
neficia ꝯtulit./ cui merito dicere potuit. Popl̃e meꝰ
quia ego deus tuuſ: quid pro te facere potui et nõ fe

ci: tu xp̄o quid mihi peius repēdere poſſes q̄ꝫ q̄ acer
rimā mortē inflixiſti. Vñ ꝓpterea cōpatiēs huic po
pulo orabat. Si poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte.
id ē ab hoc populo infligendꝰ: vt quidā ſancti volue
runt. Sed et paſſio xp̄i fuit in omni mēbro/in omni
ſenſu. Manus gratioſe ꝑforate. Caput ſpinatū: to-
tū corpus flagellatū ꝛc. ſicut potes ꝑ ſingula currēs
ſtudioſius ꝑſcrutari. Itē eiꝰ paſſio fuit opprobrioſiſ-
ſima ꝺriſiōe ꝯfuſiōe ſcādalo ſputatiōe: capitꝭ velatio
ne pleniſſima: vt nūq̄ꝫ ſimile legiſti. et hoc ex maxia
inuidia phariſeoꝝ. ¶ Itē vt melius amaritudinem
paſſionis xp̄i ſentias/hoc habe ꝓ regula vt quotiēs
euāgeliſta ponit abſolute aliquā penā xp̄o inflictam
adde tu in corde valde vł maxime vel ſeueriſſime ꝛc.
vt verbi grā. Percuſſit eū ſeruus pontificis/cogita
tu valde grauiter ſicut dubiū nō ē: q̄ꝫuis certuꝫ gra-
duum percuſſionis vel afflictionis ſcire non poteris.
¶ Auerte nunc etiā/ꝛ diligēter in corde colloca cau
ſas afflictionū et doloꝝ internorū xp̄i/q̄ forſitā ſenſi
bilē penā precellebant. Hec aūt interior afflictio ſur
gebat primo ex feruido zelo xp̄i ꝓ humano genere
ſaluando. Pro quo tñ ad maiorē partē paſſionē ſuā
videbat infructuoſam et inutilē/licet ꝓ omnibus eſ
ſet ſufficiens et ſupabundans/non auteꝫ efficiens ꝓ
pter maliciam multoꝝ. Itē habuit maximam com-
paſſionem cum ſua matre benedicta omnibus ama
ritudinibus repleta. Item grauabatur interior pena
xp̄i ex miſeratione iudeorum. Itē ex dolore diſcipu
lorum et peccato precipue iude. Item ex noſtra ce-
citate et ingratitudine/pro qua et fleuit ſuper hieru-

ſalem dicens. Si cognouiſſes et tu ꝛc. Ecce nūc pro oculo reſpice xp̄m in paſſione ſua conſtitutū. Lege eius paſſionem/et reſpice eum non ſolū exterius afflictū: ſ; interius exteriuſq; totuȝ doloroſum/totum afflictū /et amariſſimis doloribus repletum. Et valde mirandū eſt/ſi ita reſpicis deum ꝛ hominem afflictū/et tantis tribulationibus circūdatum/et nō moueris affectuoſa compaſſione. De ſecundo autem q̄ modo tibi vtiliter paſſioneȝ xp̄i aſſumere debes ad fructum et vtilitatem/ad imitationem ſcȝ virtutum vel fugam vitiorū: debes ſūmo conamine ad hoc affectum et intellectum tuū dirigere/vt in oībus geſtꝫ verbis et reſponſionibus xp̄i q̄ in hiſtoria legis paſſionis dn̄ice ſentire poſſis/quomō xp̄s ſe habuit interius et exterius. quō iudei Pilatꝰ et Herodes: Maria mater dn̄i/Maria magdalena ꝓ loco ꝛ tempore ſe habuerunt interius et exterius. Et ſic inuenies in xp̄o paſſo oīm virtutū copiam/et contra omnia vitia ſūma medicamina. Verbi gr̄a: cū legis. Stetit Jeſus coram Pontio Pilato preſide. Cogita primo modum ſtationis/quō xp̄s ſe habuit exterius: quia inclinato capite/oculis in terraȝ demiſſis/et ſic de aliȷs moribus humilibus. Similiter cogita de reſponſione eius et de modo proferendi verba/q̄ȝ hūiliter/q̄ȝ leniter et pie protulit. Cogita ꝰ modo/ quō ſe habuit interius in his omnibus/et inuenies eum abſq; rancore/abſq; inuidia/ abſq; impatientia humilem et mitem corde. Sic cogita de modo quomō ſe habuerunt iudei exterius/quia horribiliter et peruerſe magnis clamoribus/et duriſſimis vocibus eū

accuſantes: clamantes: Reus eſt mortis: Crucifige
crucifige eū: Si non eſſet hic malefactor non tradi-
diſſemus eum tibi/ ꝛ ſic de ſingulis. Cogita de mō
quomodo ſe interius habuerunt: et inuenies ꝙ ex i-
uidia ſtridebant ſuꝑ eum dentibus ſuis/ et mouebā-
tur contra eū ex magna inuidia et iracundia. ¶ Sic
cogita de beatiſſima virgine Maria et Magdale-
na: quomodo ſe habuerūt in moribus exterioribus
quia doloroſe/ non tamen inordinate et incōpoſite/
maxime dei genitrix/ que nec vnꝗ̄ venialiter pecca-
uit per aliquā deordinationem. Cogita modū quō
ſe interius habuerunt/ et inuenies maximum dolo-
rem et ſummam triſticiam. Et ſi iſta bene tractaue-
ris inuenies in xp̄o omnium virtutum ſummam ꝛ
compatiendi materiam et debita medicamina vitio
rum. Tertio quomō ex mirrha paſſionis domini
ce/ poſſis mentē tuā tāꝗ̄ pingui deuotiōe ex adipe
inungere/ et ad caritatē affectū tuū inflammare: de-
bes cogitare: ꝙ tu hō es cauſa tanti doloris/ tante
amaritudinis. Itaqꝫ vt ſuꝑdictuꝫ eſt attrahe tibi h̄
beneficiū quaſi pro te paſſus ſit ſolum xp̄s. Et inde
gratitudo orit̄ tibi. Nam paſſus eſt ꝓpter tuam il-
luminationem: redemptionem: iuſtificationē: et glo-
rificationem. Propter tuam illuminationem/ vt ſe-
quereris exemplum eius/ et intellectus tuus illumi-
naretur in cognitione veritatis. Igitur omnia que
legis chriſtuꝫ feciſſe: attrahe tibi quaſi propter te ſo-
lum facta: et cogita ſemper quaſi xp̄s dicat tibi: h̄ fe-
ci vt ſequaris me. Propter tuam redēptiōem/ qꝛ ꝓ-
pter peccatum originale eras perpetue damnatus.

Cogita ergo q̄ꝫ graue ē peccatū tuū ꝓpter qḋ expiandū tantū exigit̄ medicamentū/tātū p̄ciū: ꝛ inde tibi naſcit̄ timoꝛ et horroꝛ peccandi/ꝛ ſic de alijs. propter tuā iuſtificationē. Inde gratitudo oritur q̄ tātum voluit pati vt tu dignus poſſes haberi iuſtificatione dei. Propter tuā gloꝛificatiōem et inde maxime tibi exurget amoꝛ q̄ ille qui te non indiguit nec bonoꝝ tuoꝝ eget ꝓpter tuā gloꝛiā tanta voluit ſuſtinere. Sed qꝛ hō hunc montē mirrhe. id ē magnitudinē amaritudinis nō potes ſimul in coꝛde colligere vel apprahendere: ſ necesse eſt vt ſucceſſiue ꝑ exercitiū recolligas et continue in coꝛde reponas. Iō pro faciliori tuo exercitio paſſionē xp̄i ſub breuib⁹ particulis hic ex euangelio collectis/annexímus ꝓ lucro meditationū et āminiculo exercitioꝝum.

Paſſio Chriſti breuiter tacta et particulis diuiſa. Particula prima.

Capitulum. xxxiij.

Sit̄ celebrata illa ſolemni ꝛ regali cena/xp̄s deus et hō ſurrexit atq̄ꝫ cū diſcipulis cepit ad mortē inimicis obuiā ꝓperare: Uex eūdo dulci colloquio diſcipulos de ſua paſſiōe iſtruxit et p̄muniuit dicēs/ q̄ ꝑcuſſo paſtoꝛe diſꝑgende eſſent oues gregis Petrū p̄muniuit/et q̄ eū negatur⁹ eſſet p̄dixit. Hec ad lr̄alē ſenſū et deuotā meditatiōꝫ trahēs/añ oīa cū reuerētia et pia dulcedine recole ꝑſonā xp̄i deū ſil̄ et hoīem. et ita que dicit et loq̄t̄ diligent̄ cū reuerentia ꝛ admiratiōe et pietate auſculta. Deinde ad tuā vtilitatē et moꝝ informatiōeꝫ dilige